

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille drs. E.P. Cassee
Auteur Mevr. ir S. Ros
Telefoon 5113567 E-mail: s.ros@haarlem.nl
SZ/RB Reg.nr. 2013/93119
Te kopiëren: A
B & W-vergadering van 26 maart 2013

Onderwerp

Projectopdracht Ontwikkelstrategie Haarlem Oost

DOEL: Besluiten

Het college heeft conform het Raadsbesluit over de Woonvisie (2012) de bevoegdheid om de Projectopdracht Ontwikkelstrategie Haarlem vast te stellen.

B&W

1. Het college stelt de Projectopdracht Ontwikkelstrategie Haarlem Oost vast.
2. Het college wordt gevraagd in te stemmen met een onttrekking uit de reserve ISV. Dit besluit is door de gemeenteraad gemandateerd aan het college in het Raadsbesluit over de Woonvisie in 2012.
3. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit.
4. Dit besluit wordt ter kennisgeving aan de commissie Ontwikkeling en Beheer gezonden.

Collegebesluit

Onderwerp: Projectopdracht Ontwikkelstrategie Haarlem Oost

Reg.nummer: 2013/93119

1 Inleiding

Het oostelijk gedeelte van Haarlem, het gehele grondgebied ten oosten van de rivier het Spaarne (inclusief de Waarderpolder), is de laatste jaren op veel plekken geherstructureerd en zal de komende jaren nog belangrijke veranderingen ondergaan. De ontwikkelingsambitie voor deze oostkant van de stad is hoog, zowel vanuit de gemeente Haarlem als bij de stakeholders in de stad. De tijd is nu gekomen om te bepalen welk van deze ambities en plannen zich lenen om te worden gebracht tot het niveau van strategische uitvoering en te koppelen aan externe initiatieven voor de korte en langere termijn.

Het opstellen van een Ontwikkelstrategie voor Haarlem Oost heeft als doel de uitvoering van plannen en ambities voor Haarlem Oost op gang te helpen en een vliegwieleffect te creëren voor fysiek ruimtelijke initiatieven. De strategie moet de volgende drie vragen beantwoorden:

1. Welke bestaande ideeën en plannen zijn geschikt voor Haarlem Oost en welke gaan we de komende jaren tot uitvoering brengen, wat heeft de prioriteit?
2. Hoe krijgen we de uitvoering op gang en wat is eenieders rol daarin (gemeente en stakeholders)?
3. Hoe zorgen we ervoor dat deze uitvoering het maximale vliegwieleffect van ontwikkeling en verbetering van de leefomgeving in Haarlem Oost bereikt?

2 Besluitpunten college

1. Het college stelt de Projectopdracht Ontwikkelstrategie Haarlem Oost vast.
2. Het college wordt gevraagd in te stemmen met een onttrekking uit de reserve ISV. Dit besluit is door de gemeenteraad gemandateerd aan het college in het Raadsbesluit over de Woonvisie in 2012.
3. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit.
4. Dit besluit wordt ter kennisgeving aan de commissie Ontwikkeling en Beheer gezonden.

3 Beoogd resultaat

Het resultaat van dit project is een uitvoeringstrategie als basis voor het uitvoeringsprogramma Haarlem Oost, waardoor gestart kan worden met de fysiek ruimtelijke ontwikkeling van Haarlem Oost. Dit betekent dat we geen nieuwe visie gaan opstellen, maar de bestaande plannen en visies prioriteren en afstemmen. Het eindproduct is de Ontwikkelstrategie Haarlem Oost. Deze Ontwikkelstrategie fungeert als een uitvoeringsparagraaf bij de bestaande plannen en visies en als uitwerking van de opdracht die in het coalitieakkoord benoemd is over verdichten in grijs met een kwaliteitsimpuls als doel.

4 Argumenten

Het oostelijk gedeelte van de gemeente Haarlem kent ruim 40 kaders en initiatieven met een visionair karakter. De dagelijkse uitvoering van projecten (zowel met betrekking tot de openbare ruimte als de bouw) ondervindt daar hinder van. Dit geldt voor de inhoud

maar ook voor de processen van deze projecten. Er is onduidelijk welk kader de prioriteit heeft en de vele plannen kennen verschillende uitgangspunten, soms contrair aan elkaar. In de uitvoeringsfase moet daardoor de afweging op inhoud nog plaatsvinden, hetgeen leidt tot vertraging. Daarnaast is de behoefte aan een duidelijke focus binnen bestaande uitgangspunten groot. Relevante keuzes laten tot nu toe op zich wachten en de argumentatie bij het wel of niet mee werken aan externe initiatieven kent onvoldoende houvast. Op korte termijn uitvoering mogelijk maken van deze initiatieven met een goede onderbouwing vanuit bestaand beleid is nodig om Haarlem Oost de gewenste economische en kwaliteitsimpuls te geven.

5 Kanttekeningen

Gebiedsgericht werken is het uitgangspunt, waarbij samenwerking met externe partners belangrijk is. De gemeente voert de regie op haar eigen taken en zoekt voor uitvoering de samenwerking op. Belangrijke stakeholders in de stad als het gaat om de maatschappelijke kant van ruimtelijke ontwikkeling zijn de corporaties, Ymere, PréWonen en Elan. Deze partijen zijn daarom mede verantwoordelijk voor het opstellen van de Ontwikkelstrategie.

6 Uitvoering

Na vaststelling van de Projectopdracht Ontwikkelstrategie Haarlem Oost door het college kan gestart worden met het project. In een aantal maanden zal de strategie worden neergelegd in nauwe samenwerking met de corporaties (PreWonen, Ymere en Elan). Tegelijkertijd zal participatie plaatsvinden, waarbij onder andere nieuwe media zal worden ingezet. In november 2013 zal de Ontwikkelstrategie worden afgerond en ter vaststelling aan het college worden voorgelegd.

7. Financiële paragraaf

Het opstellen van de Ontwikkelstrategie Haarlem Oost kost 175.000 euro. Conform de Raadsnota Woonvisie uit 2012 is voor programma 5 in de begroting 2012 een bedrag van 100.000 euro vrijgemaakt voor de Ontwikkelstrategie Haarlem Oost. Kostenplaats: 1296/4669/1270. Omdat het geld pas in 2013 ingezet gaat worden, wordt het college gevraagd in te stemmen met een onttrekking uit de reserve ISV. Dit besluit is door de gemeenteraad gemandateerd aan het college in het Raadsbesluit over de Woonvisie in 2012. Daarnaast dragen de drie corporaties Ymere, PréWonen en Elan gezamenlijk 75.000 euro bij aan dit project. Dit zal worden meegenomen in de eerste Bestuursrapportage 2013.

8. Bijlagen

1. Projectopdracht Ontwikkelstrategie Haarlem Oost
2. CONCEPT Inventarisatie Ontwikkelstrategie Haarlem Oost (Versie 2)

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

de burgemeester

CONCEPT PROJECTOPDRACHT Ontwikkelstrategie Haarlem Oost		Versie: 9 Doc. nummer:2013/93119
		Datum:18-03-2013
Naam opdrachtgever	Ewout Cassee; bestuurlijk opdrachtgever Karin Meulenbelt; ambtelijk opdrachtgever	Voor akkoord: Datum:
Naam opsteller	Sarah Ros; procesmanager	
Projectcode		
Bijlage I	CONCEPT Inventarisatie Ontwikkelstrategie Haarlem Oost (Versie 2)	

Inhoud
<p>In de projectaanpak worden de volgende onderdelen toegelicht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - achtergrond - probleemstelling - doelstelling - resultaat / product - stakeholders - participatie en inspraak - pr en communicatie - structuurvisie(s) - proces - beheersing - planning en beslismomenten

Achtergrond
<p>Het oostelijk gedeelte van Haarlem, het gehele grondgebied ten oosten van de rivier het Spaarne (inclusief de Waarderpolder), is de laatste jaren op veel plekken geherstructureerd en zal de komende jaren nog belangrijke veranderingen ondergaan. De ontwikkelingsambitie voor deze oostkant van de stad is hoog, zowel vanuit de gemeente Haarlem als bij de stakeholders in de stad. De wens om de dualiteit van Haarlem te veranderen is groot. Vooral de wens om de kwaliteitsverschillen tussen oost en west te verminderen zonder de identiteit van de afzonderlijke stadsdelen tot een eenheidsworst te laten veranderen. Deze ambities hebben de afgelopen jaren vorm gekregen in beleid, allerlei projecten, prijsvragen en andere initiatieven. De tijd is nu gekomen om te bepalen welk van deze ambities en plannen zich lenen om te worden gebracht tot het niveau van strategische uitvoering en te koppelen aan externe initiatieven voor de korte en langere termijn.</p>

Probleemstelling

Het oostelijk gedeelte van de gemeente Haarlem kent ruim 40 kaders en initiatieven met een visionair karakter. De dagelijkse uitvoering van projecten (zowel met betrekking tot de openbare ruimte als de bouwopgave) ondervindt daar hinder van. Dit geldt voor de inhoud maar ook voor de processen van deze projecten. **Er is onduidelijk welk kader de prioriteit heeft** en de vele plannen kennen verschillende uitgangspunten, soms zelfs contrair aan elkaar. In de uitvoeringsfase moet daardoor de afweging op inhoud nog plaatsvinden, hetgeen leidt tot vertraging. Daarnaast is de behoefte aan een duidelijke focus groot. Relevante keuzes laten tot nu toe op zich wachten en de argumentatie bij het wel of niet mee werken aan externe initiatieven kent onvoldoende houvast.

Doelstelling

Dit project heeft als doel **de uitvoering van plannen en ambities voor Haarlem Oost op gang te helpen** en een vliegwieleffect te creëren voor fysiek ruimtelijke initiatieven. Een strategie voor deze uitvoering is hard nodig waarbij het antwoord op de volgende drie vragen moet worden geformuleerd:

1. Welke bestaande ideeën en plannen zijn geschikt voor Haarlem Oost en welke gaan we de komende jaren tot uitvoering brengen, **wat heeft de prioriteit?**
2. Hoe krijgen we de uitvoering op gang en wat is eenieder's rol daarin (gemeente en stakeholders)?
3. Hoe zorgen we ervoor dat deze uitvoering het maximale vliegwieleffect van ontwikkeling en verbetering van de leefomgeving in Haarlem Oost bereikt?

Resultaat / product

Het resultaat van dit project is een uitvoeringstrategie als **basis voor het uitvoeringsprogramma Haarlem Oost**, waardoor gestart kan worden met de fysiek ruimtelijke ontwikkeling van dit stadsdeel. Dit betekent dat we **geen nieuwe visie** gaan opstellen, maar de bestaande plannen en visies prioriteren en afstemmen. Het eindproduct is de Ontwikkelstrategie Haarlem Oost. Deze Ontwikkelstrategie fungeert als een uitvoeringsparagraaf bij de bestaande plannen en visies en als uitwerking van de opdracht die in het coalitieakkoord benoemd is over verdichten in grijs met een kwaliteitsimpuls als doel.

De ontwikkelstrategie Haarlem Oost bestaat uit **vier onderdelen**:

1. Inventarisatie
2. Keuzes maken en strategie bepalen
3. Maximaal bereik
4. Besluitvorming gemeente en stakeholders

1. Inventarisatie

Een inventarisatie van **vastgestelde en in ontwikkeling zijnde visies**, beleid, projecten, initiatieven en prijsvragen vormt de basis. Deze inventarisatie moet uitgestelde keuzes aan het licht brengen. Er is al een eerste inventarisatie gemaakt die nog niet helemaal compleet is maar al wel een goed beeld geeft (zie bijlage I). Deze inventarisatielijst moet nog worden aangevuld met plannen en initiatieven, maar ook met subsidiemogelijkheden.

2. Keuzes maken en strategie bepalen

Uit de inventarisatie zal naar voren komen waar plannen en initiatieven op elkaar passen en waar ze bijten. **Als het maken van keuzes nodig is voor een strategie die leidt tot uitvoering, moeten deze keuzes integraal (met consequenties) worden voorgelegd het college en de gemeenteraad.**

Vervolgens kan de uitvoeringstrategie worden bepaald. Deze strategie geeft het antwoord op de vraag: "Hoe gaan we de gekozen uitgangspunten uitvoeren, waar, met wie en wanneer?" Uiteraard met het in acht nemen van de speerpunten die naar voren zijn gekomen uit de inventarisatie.

3. Maximaal bereik

De Ontwikkelstrategie zorgt voor een **sturend maar flexibel instrumentarium** om goed in te kunnen spelen op initiatieven uit de markt/samenleving. Daarnaast zorgt ze voor het verleiden van partners (om tot gewenste samenwerking en ontwikkeling te komen) en meer op regie kunnen werken vanuit de overheid. Vraag gestuurd werken en grootschalige visies koppelen aan kleinschaligere concrete ingrepen zijn het uitgangspunt.

Hierbij moeten **de kosten en baten** van de Ontwikkelstrategie zo goed mogelijk in beeld worden gebracht, zodat heel duidelijk wordt wat het vliegwieleffect is van uitvoering/ingrepen. Wat komt voort uit de ingreep/uitvoering, wat brengt het in beweging en wat levert het daadwerkelijk op? Vooral met betrekking tot het mobiliteit systeem in Haarlem.

4. Besluitvorming gemeente en stakeholders

De Ontwikkelingsstrategie zal zowel door de gemeente (college en gemeenteraad) als de betrokken stakeholders moeten worden gedragen en **vastgesteld**.

Stakeholders

Belangrijke stakeholders in de stad als het gaat om de maatschappelijke kant van ruimtelijke ontwikkeling zijn de corporaties, Ymere, PréWonen en Elan. Deze partijen zijn daarom **mede verantwoordelijk** voor het opstellen van de Ontwikkelstrategie. Uiteraard worden ook andere partijen betrokken bij het proces, zoals de IKH, omdat de Ontwikkelstrategie voor zeker de helft bestaat uit ontwikkeling van de openbare ruimte, mobiliteit en economie.

Participatie en inspraak

Participatie is onderdeel van het proces. Op **innovatieve wijze (digitaal en fysiek)** zullen de wijkraden, de IKH, enkele belangenorganisaties en een afvaardiging van de Haarlemse gemeenteraad betrokken worden. Als onderdeel twee van de Ontwikkelstrategie (Keuzes maken en strategie bepalen) leidt tot een aanpassing van bestaande besluiten, zal inspraak plaatsvinden.

PR en communicatie

Voor een goede PR en Communicatie rond het opstellen en vaststellen van de Ontwikkelstrategie worden een communicatieadviseur van de hoofdafdeling Middelen en Services / afdeling Communicatie en een stadsdeelregisseur van de hoofdafdeling Stedelijke Projecten / afdeling Gebiedsmanagement bij het proces betrokken.

Structuurvisie(s)

De Structuurvisie Haarlem 2020 en de deelherziening daarvan voor de openbare ruimte, die nu in de maak is, maar bijvoorbeeld ook de zojuist vastgestelde Woonvisie, doen uitspraken over de ontwikkeling van Haarlem Oost. De benoemde uitgangspunten in deze visies en het overige beleid zoals naar voren is gekomen in de inventarisatiefase zijn **leidraad voor de Ontwikkelstrategie Haarlem Oost**.

Proces

Om tot het doel te komen is voor de volgende werkwijze gekozen: **gebiedsgericht werken** in de nieuwe organisatie is het uitgangspunt, waarbij samenwerking met externe partners belangrijk is. De gemeente voert de regie op haar eigen taken en zoekt voor uitvoering de samenwerking op.

De Ontwikkelstrategie wordt opgesteld door een kernteam van ambtenaren (intern) en leden van de corporaties (extern) onder leiding van Sarah Ros en Cecile Hubers. Een externe penhouder is verantwoordelijk voor de integrale beschrijving. Daarnaast wordt op twee onderdelen externe expertise ingezet; op deel 3 van de nota (Maximale bereik) en op het onderzoek dat de randvoorwaarden mb.t. mobiliteit weergeeft.

Een **interne projectgroep** van de gemeente zal zorgen voor de **input en integrale afweging**.

Leden interne projectgroep:

Sarah Ros (Procesmanager)
Cecile Hubers (Gebiedsmanager)
Mieneke Zijlmans (Stedenbouwkundige)
Sander Rutte (Planeconoom)
Stefan Westerman (Senior Beleidsmedewerker Verkeer)
Yuri van Nierop (Beleidsadviseur Wonen)

Een **kleine kerngroep** zal de Ontwikkelstrategie **uitwerken/opstellen**.

Leden kerngroep:

Sarah Ros (Procesmanager)
Cecile Hubers (Gebiedsmanager)
Ernst Damen (Elan)
Nico Broers (PréWonen)
Jakko Dekker (Ymere)
Externe deskundige/penvoerder

De stuurgroep zal de door te hakken knopen en te maken keuzes voorbereiden, om ze vervolgens aan het college voor te leggen. De leden van de stuurgroep zijn tevens verantwoordelijk voor terugkoppeling aan en **afstemming met hoofdafdelingsmanagers en andere portefeuillehouders/wethouders**.

Leden stuurgroep:

Ewout Cassee
Max van Aerschot
Bob van Zijll (PreWonen)
Gerrie Blok of Stefan Schuwer (Ymere)
Grischa Lowinsky (Elan)
Sarah Ros

Voortgangsbewaking

Elke twee weken zal de kerngroep bij elkaar komen, eens in de vier weken de stuurgroep. De leden van de interne projectgroep zullen elkaar elke drie weken spreken. Het besluitvormingsproces wordt gekoppeld aan de vier onderdelen van de nota.

BeheersingFinanciën:Raming bedraagt **175.000 euro****Bijdrage gemeente Haarlem: 100.000 euro**

Dekking: Conform de Raadsnota Woonvisie uit 2012 is voor programma 5 in de begroting 2012 een bedrag van 100.000 euro vrijgemaakt voor de Ontwikkelstrategie Haarlem Oost. Kostenplaats: 1296/4669/1270. Omdat het geld pas in 2013 ingezet gaat worden, wordt het college gevraagd in te stemmen met een onttrekking uit de reserve ISV. Dit besluit is door de gemeenteraad gemandateerd aan het college in het Raadsbesluit over de Woonvisie in 2012.

Het bedrag van 100.000 euro wordt op de volgende wijze ingezet:

Interne uren: 50.000 euro

Middelen participatie: 20.000 euro

Middelen overig: 20.000 euro (onderzoek e.d.)

Externe expertise: 10.000 euro

De drie corporaties Ymere, PréWonen en Elan dragen gezamenlijk **75.000 euro** bij aan dit project ten behoeve van externe expertise. Dit zal worden meegenomen in de eerste Bestuursrapportage 2013.

Planning en beslismomenten

In maart 2013 wordt de projectopdracht vastgesteld door het college van B&W en door de corporaties bekrachtigd, daarna kan worden gestart.

November 2013 zal de Ontwikkelstrategie worden afgerond en als het college zich kan vinden in de strategie, zal deze ter vaststelling aan haar worden voorgelegd. In december 2013 zal de Ontwikkelstrategie ter besluitvorming worden voorgelegd aan de gemeenteraad. In deze fase zal de Ontwikkelstrategie ook door de corporaties worden bekrachtigd.

Mocht inspraak op de nota verplicht of wenselijk zijn (zie het kopje Participatie en inspraak), dan vindt besluitvorming door de gemeenteraad in februari 2014 plaats.

Voor akkoord

Naam opdrachtgever:

Naam Opdrachtnemer:

Plaats/Datum

Plaats/Datum